

URAD VLADE RS ZA KOMUNICIRANJE

gp.ukom@gov.si

Številka: 091-21/2015/2 (09309A)

Datum: 13. 5. 2015

Zadeva: Predlagam.vladi.si predlog 6564-92: Kaznovanje cestnih prekrškov

Zveza: Vaš dopis št. 092-92/2015/1 z dne 10. 4. 2015

Ministrstvo za pravosodje je dne 13. 4. 2015 prejelo predlog, ki je objavljen na portalu *predlagam.vladi.si* pod številko 6564-92: Kaznovanje cestnih prekrškov. Predlagatelj predlaga vpeljavo kaznovanja kršiteljev cestnoprometnih predpisov na način, da se višina globe za storjeni prekršek izreče sorazmerno višini premoženjskega stanja kršitelja.

Zakon o prekrških¹ (v nadaljevanju: ZP-1) že sedaj določa odmero globe glede na premoženjsko stanje storilca prekrška, in sicer se premoženjsko stanje upošteva:

1. V rednem sodnem postopku, ki poteka na podlagi obdolžilnega predloga. 26. člen ZP-1 določa splošna pravila za odmero sankcije, ki se odmeri v mejah, ki so določene s predpisom za storjeni prekršek, glede na težo prekrška in storilčevo malomarnost ali naklep; pri tem se upoštevajo vse okoliščine (olajševalne in obteževalne), ki vplivajo na to, ali naj bo sankcija manjša ali večja. Tretji odstavek navedenega člena med drugim določa, da se pri odmeri globe upošteva tudi storilčevo premoženjsko stanje, višina njegove plače, njegovi drugi dohodki, njegovo premoženje in njegove družinske obveznosti.
2. V hitrem postopku o prekršku, če prekrškovni organ izda odločbo o prekršku (56. člen ZP-1), in če materialni zakon, torej zakon, ki določa znake prekrška, vsebuje pooblastilo za izrek globe, ki je višja od najnižje predpisane globe, vendar znotraj razpona (tretji odstavek 52. člena ZP-1). Tudi v tem primeru se smiselno uporablja tretji odstavek 26. člena ZP-1.

Kot torej izhaja iz navedenih določb ZP-1 se premoženjsko stanje storilca prekrška po veljavni zakonodaji že upošteva pri odmeri globe, kadar je ta predpisana v razponu. Premoženjskega stanja storilca prekrška torej ni mogoče upoštevati le v primerih, ko je globa predpisana v določenem znesku (npr. v odlokih občin), in v primerih, ko zakon ne določa pooblastila za izrek globe, ki je višja od najnižje predpisane globe.

¹ Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 13/21, 74/14 – odločba US in 92/14 – odločba US

V nadaljevanju Ministrstvo za pravosodje navaja razloge zaradi katerih v določenih primerih ni mogoče izreči globe ob upoštevanju premoženjskega stanja storilca prekrška:

- prekrškovni organi bi morali imeti neposreden (elektronski) dostop do uradnih evidenc, ki bi vodile podatke o premoženjskih razmerah kršitelja, kar pa zaradi tehničnih možnosti trenutno ni možno;
- mnogi kršitelji skrivajo svoje premoženje tako, da je napisano na drugega družinskega člana ali sorodnika, zato se kot vprašanje postavlja tudi verodostojnost podatkov iz uradnih evidenc;
- v materialnih predpisih, ki določajo prekrške, bi bilo treba vse določbe o globah spremeniti tako, da bi se določile v razponu, saj so v nekaterih predpisih globe določene v določenem znesku, pri tem pa je treba opozoriti tudi na to, da občine lahko predpišejo globe le v določenem znesku (osmi odstavek 17. člena ZP-1) in ne v razponu;
- poleg tega tudi Ustava Republike Slovenije² (v nadaljevanju: Ustava) v prvem odstavku 14. člena določa, da so v Sloveniji vsakomur zagotovljene enake človekove pravice in temeljne svoboščine, ne glede na narodnost, raso, spol, jezik, vero, politično ali drugo prepričanje, gmotno stanje, rojstvo, izobrazbo, družbeni položaj, invalidnost ali katerokoli drugo osebno okoliščino. Drugi odstavek 14. člena Ustave pa določa, da so pred zakonom vsi enaki. To pomeni, da je vse veljavne pravne predpise treba uporabljati na enak način za vse osebe, na katere se nanašajo. Obenem to pomeni, da mora biti že norma oblikovana tako, da enake primere obravnava enako.

Dodaten razlog proti uvedbi plačila globe glede na premoženjsko stanje kršitelja je tudi ta, da je plačilni nalog namenjen sankcioniranju kršiteljev »na kraju samem«, zato bi morale biti globe za prekrške, ki jih pooblaščen uradne osebe prekrškovnega organa osebno zaznajo ali ugotovijo s pomočjo tehničnih sredstev ali naprav, predpisane v ustreznih zneskih v predpisih, ki določajo prekrške (upoštevaje različen socialno ekonomski položaj kršiteljev). Postopek z izdajo plačilnega naloga naj bi bil hiter, zato je kršitelju omogočeno plačilo polovičnega zneska globe še v osmih dneh po pravnomočnosti plačilnega naloga (prvi odstavek 57.c člena ZP-1). Ravno možnost plačila polovičnega zneska globe je eden od možnih načinov upoštevanja dejstva, da imajo nekateri kršitelji nizke dohodke. Na podlagi drugega odstavka 18. člena ZP-1 pa ima kršitelj možnost plačati globo in morebitne stroške postopka tudi na obroke, na to pravico pa je izrecno opozorjen v pravnem pouku plačilnega naloga oziroma pisne odločbe.

Ministrstvo za pravosodje na podlagi navedenega meni, da je implementacija izrekanja glob na podlagi premoženjskega stanja kršitelja (oziroma ekonomsko-socialnih kriterijev) v prekrškovnem postopku vprašljiva, tako z vidika učinkovitosti in hitrosti tega postopka, kot tudi z vidika ustavnosti. Dodatno v prilogi pošiljamo še mnenje Službe Vlade RS za zakonodajo, ki je v preteklosti izrazila strinjanje z argumentacijo, da bi bilo izrekanje glob glede na premoženjsko stanje kršitelja ustavnopravno in mednarodnopravno sporna.

S spoštovanjem,

Andreja LANG
generalna direktorica

Priloga:

- Mnenje SVZ glede izrekanja glob na podlagi ekonomsko socialnih kriterijev

---

² Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06 in 47/13